

12 Administration av skattesystemet

12.1 Inledning

Skattesystemet berör alla invånare, företag och organisationer och nästan alla deltar i dess administration som deklaranter, uppgiftslämnare eller betalningsförmedlare. I detta kapitel beskrivs skatteadministrationens uppbyggnad, men perspektivet begränsas till statliga myndigheter.

Vanligtvis identifieras skatteadministrationen som Skatteförvaltningen, vilket är en samlingsbeteckning för Riksskatteverket och landets numera tio regionala skattemyndigheter.

Skatteförvaltningen sysslar emellertid även med annat än skatter, t.ex. folkbokföring. Det finns å andra sidan flera myndigheter utanför skatteförvaltningen som också svarar för viktiga beskattningsfunktioner, exempelvis Tullverket och kronofogdemyndigheterna. Som samlingsbeteckning på alla olika beskattningsfunktioner, utan avseende på vilken myndighet som svarar för dem, används i det följande skatteadministrationen.

Det finns emellertid dessutom ett antal funktioner som är nödvändiga för att upprätthålla skattesystemet, men som ligger utanför vad man normalt menar med skatteadministration, t.ex. de politiska instansernas arbete med utformning av skattepolitik och skattelagstiftning liksom rättsväsendets befattning med skattemål och skattebrott.

I detta kapitel behandlas i nämnd ordning

- den politiska nivån (där skattepolitik och skattelagstiftning utformas)
- den egentliga skatteadministrationen
- rättsväsendet (som hanterar tvister, brott och straff)

12.2 Den politiska nivån

“Det svenska folkets urgamla rätt att sig beskatta” utövas av riksdagen. Inom riksdagen behandlas skattefrågor av skatteutskottet.

I några avseenden måste emellertid riksdagen underordna sig EU. Det gäller mervärdesskatten och de s.k. harmoniserade punktskatterna, där EU ställer vissa krav på hur reglerna ska vara utformade. Det är dock fortfarande riksdagen som beslutar om den konkreta utformningen även av dessa regler.

Det är regeringen som lägger fram de propositioner som riksdagen skall ta ställning till. Lagförslagen utarbetas inom regeringskansliet och när det gäller skattelagstiftning är det Finansdepartementets skatteavdelning som svarar för utformning av propositioner och förslag till lagtext. Dessa förslag grundar sig i sin tur ofta på mer eller mindre omfattande utredningar som publiceras som SOU eller departementspromemorior (DS).

12.3 Skatteadministrationen

Skatteadministrationen omfattar skattemyndigheterna och ett antal andra myndigheter som också medverkar i beskattningen. Till skatteadministrationen räknas huvuddelen av Riksskatteverkets och de tio regionala skattemyndigheternas verksamhet, liksom en stor del av kronofogdemyndigheternas arbete och Tullverkets uppbörd av moms, tullar m.m. vid import från länder utanför EU. Även Vägverkets uppbörd av fordonsskatt och tingsrätternas hantering av stämpelskatt och arvsskatt kan räknas till skatteadministrationen. Ekonomistyrningsverkets arbete med inkomstredovisning och inkomstprognoser är uppgifter som i andra länder normalt utförs av de centrala skattemyndigheterna, vilket kan motivera att även detta arbete inräknas i skatteadministrationen.

12.1 Tabell.**Beräknat antal personer med skatteadministrativa uppgifter år 2000.**

Estimated number of persons performing tax administrative duties at different agencies year 2000.

	Beskattning uppbörd, skatteindrivning Taxation	Folkbokföring Population registration	Allmänna val, indrivning av enskilda mål Elections, collection of private debts	Summa Total
Skatteförvaltningen och exekutionsväsendet (Tax administration & enforcement service)				
Riksskatteverket (National Tax Board) (a)	800	70	200	1 070
Skattemyndigheterna (Regional Tax Authorities) (a)	8 080	900		8 980
Kronofogdemyndigheterna (Regional Enforcement Authorities) (a)	500		2 100	2 600
Summa RSV-koncernen (Subtotal)	9 380	970	2 300	12 650
Tullverket (Customs) (b)	970			
Tingsrätterna (District Courts) (c)	70			
Vägverket, ESV (Other) (d)	20			
Summa (Total)	10 440			

(a) Fördelningen bygger på uppskattningar utifrån trededovisning. (b) Tullverkets uppskattning.

(c) 50% av antalet årsarbetskrafter för bouppteckningar. (d) Uppskattning.

Källor: Se nedan.

12.3.1 Skatteförvaltningen och exekutionsväsendet

Skatteförvaltningen omfattar RSV (till den del verket betjänar folkbokföring, fastighetstaxering och beskattning) och skattemyndigheterna. RSV är också chefsmyndighet för kronofogdemyndigheterna. Tillsammans hade de båda förvaltningsgrenarna ca 12 600 anställda vid ingången till år 2000.

12.2 Tabell.**Fast anställd personal i skatteförvaltningen och exekutionsväsendet den 1 januari resp. år.**

Number of stationary employees January 1th at the National Tax Board and its regional authorities.

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Riksskatteverket (National Tax Board)	868	854	935	979	1023	1043	1094	1075	1072
Varav DataService (IT)	369	371	557	606	618	619	657	658	654
Varav övriga avd (other)	499	483	378	373	405	424	437	417	418
Skattemyndigheterna (Tax Authorities)	11 863	11 649	11 039	10 799	10 724	10 148	9 687	9 235	8 976
Kronofogdemyndigheterna (Enforcement Authorities)	2 880	2 899	2 888	2 912	2 878	2 828	2 753	2 729	2 596
Totalt (Total)	15 611	15 402	14 862	14 690	14 625	14 019	13 534	13 039	12 644

Källa: RSV:s årsredovisningar för 1993/94, 1997, 1998 och 1999.

Riksskatteverket, som är chefsmyndighet för de tio regionala skattemyndigheterna och de tio regionala kronofogdemyndigheterna, är central förvaltningsmyndighet för

- beskattning
- indrivning
- folkbokföring
- allmänna val

Omkring 60 % av RSV:s personal arbetar inom IT-avdelningen, med verksamhet över hela landet. Efter en omorganisation hösten 2000 består RSV i övrigt av en skatteavdelning, en verksamhetsstödsavdelning, en exekutionsavdelning, en kommunikationsavdelning, en ekonomiavdelning och en personalavdelning.

Skattemyndigheterna. Den regionala skatteadministrationen var från början en del av länsstyrelsen. År 1987 bildades 24 fristående länskattemyndigheter, som 1991 slogs samman med de lokala skattemyndigheterna i länet till skattemyndigheter. Den 1 januari 1999 ombildades skattemyndigheterna till tio regionmyndigheter.

Inom varje region finns ett eller flera skattekontor, till vilka allmänhet och företag vänder sig i skatte- och folkbokföringsfrågor. Inom myndigheterna finns normalt ett regionskattekontor som har hand om de större företagens skattefrågor. Det är skattekontoren som svarar för den operativa verksamheten.

I **skatteförvaltningen**, d.v.s. skattemyndigheterna och merparten av RSV, arbetade 1999 lite drygt 10 000 personer. Räknat i arbetstid motsvarande personalresurserna ca 9 100 heltidsarbetande (eller årsarbetskrafter). Operativa arbetsuppgifter (hantering av deklarationer och ärenden, service, kontroll etc.) svarade för ca 2/3 av den samlade arbetstiden. Den resterande tredjedelen togs i anspråk av utbildning, drift, underhåll och utveckling av IT-systemen, samt andra stöd- och ledningsfunktioner.

Sedan 1992 har på grund av rationaliseringar och anslagsminskningar antalet anställda på skattemyndigheterna och RSV minskat med ca 2 700 personer. Samtidigt har det skett en intern omfördelning av resurser från ren ärende- och deklarationshantering (s.k. grundhantering) till skattekontroll. De senaste åren har emellertid även den tid som lagts ned på revision och skrivbordskontroll minskat.

12.3 Tabell.

Skatteförvaltningens personalresurser i årsarbetskrafter.

Hours of work in the Tax Administration (National Tax Board, NTB, + Regional Tax Authorities, RTAs, expressed as staff years.

	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Service (SKM) Service	680	672	646	637	686	729
Grundhantering (SKM) Basic processing	2 566	1 996	1 597	1 494	1 504	1 356
Skrivbordskontroll (SKM) Desk audits	1 641	2 177	2 232	2 108	1 851	1 644
Revision (SKM) Field audits	1 367	1 482	1 485	1 463	1 329	1 115
Skattenämnd/process (SKM) Tax disputes	165	164	172	183	182	188
Skattebrottsenheterna (Tax Fraud Units)						39
SKM:s operativa beskattningsupp Operational taxation at regional level	6 419	6 491	6 132	5 885	5 552	5 071
Folkbokföring (SKM) Population registration	755	709	656	614	595	591
Fastighetstaxering (SKM) Property valuation	233	263	344	197	206	157
SKM:s operativa uppg. All operational tasks at regional level	7 407	7 463	7 132	6 696	6 353	5 819
SKM:s administration (Administrative functions)	2 527	2 610	2 338	2 487	2 363	2 390
Summa SKM (Total Regional Tax authorities)	9 934	10 073	9 470	9 183	8 716	8 209
RSV (skatteförvaltningens beräknade andel) National Tax board (tax administration's estimated share of total workhours)	810	859	866	874	890	900
Summa Skatteförvaltningen Total the Tax Administration	10 744	10 932	10 336	10 057	9 606	9 109

Anm 1: 1 årsarbetskraft (staff year) = 200 dagar (days) = 1 600 arbetstimmar (workhours).

Anm 2: Arbetstid på RSV ingår till den del tiden beräknas belöpa på skatteförvaltningens verksamhet.

Källa: RSV:s årsredovisningar 1997, 1998 och 1999.

Kronofogdemyndigheterna räknas inte till skatteförvaltningen utan utgör en särskild förvaltningsgren inom vad som ofta kallas RSV-koncernen, nämligen exekutionsväsendet. Kronofogdemyndigheterna har bl.a. till uppgift att driva in obetalda skatter och allmänna avgifter (allmänna mål) samt privaträttsliga fordringar (enskilda mål).

År 1988 slogs de tidigare 81 kronofogdemyndigheterna samman till 24 länsmyndigheter. Den 1 juli 1994 indelades myndigheterna i åtta samverkansområden för

12.4 Tabell. Kronofogdemyndigheternas personalresurser i årsarbetskrafter.

Hours of work at the Regional Enforcement Authorities expressed as staff years.

	1994	1995	1996	1997	1988	1999
Förebyggande verksamhet (Information)	11	12	12	12	11	12
Summarisk process (Injunctions to pay etc.)	235	216	202	205	198	201
Indrivning (Debt collection)	1 688	1 671	1 611	1 806	1 777	1 810
Fastighetsförsäljning (Sale of real estate)	189	177	147	130	96	83
Konkurstillsyn (Bankruptcy supervision)	87	91	85	84	79	76
Skuldsanering (Debt relief)	32	63	68	73	58	58
Summa operativ verksamhet (Total operative activity)	2 242	2 230	2 125	3 310	2 219	2 240
Administration (Administration)	480	429	447	376	358	298
Egen utbildning (Training)	133	163	176	0	0	0
Koncernövergripande (Service-wide tasks)	30	30	27	0	0	0
Summa KFM (Total)	2 885	2 852	2 775	2 686	2 577	2 538

Anm: 1 årsarbetskraft (Staff year) = 200 dagar (days) = 1600 arbets-timmar (workhours).

Källa: RSV:s årsredovisningar 1997, 1998 och 1999.

12.5 Tabell. Skatteförvaltningens och exekutionsväsendets anslagsutgifter, mkr.

Budget expenditure by the Tax Administration and the Enforcement Service, MSEK.

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Folkbokföring (Population registration)	438	424	421	379	394	381	..	377
Fastighetstaxering (Property valuation)	293	213	220	201	274	190	..	132
Beskattnings (Taxation)	3 958	3 973	3 726	3 926	4 255	4 237	..	4 475
Skatteförvaltningen (The Tax Administration)	4 689	4 610	4 367	4 506	4 923	4 808	..	4 984
Exekutionsväsendet (The Enforcement Service)	1 137	1 153	1 187	1 181	1 342	1 322	..	1 460
Allmänna Val (General Elections)	13	13	269	102	9	35	..	10
Övriga utgifter och inkomster, netto (Other expenditure and income, net)	543	32	61	-268	-181	-188
Total	6 382	5 808	5 884	5 521	6 093	5 977	6 096	6 454

Källa: RSV:s årsredovisningar för 1993/94, 1997, 1998 och 1999. På grund av omläggning av redovisningen i årsredovisningen kan endast den totala anslagsutgiften 1998 redovisas.

att den 1 januari 1997 slås samman till tio regionala myndigheter.

Sammantaget förbrukade skatteförvaltningen och exekutionsväsendet, d.v.s. RSV, skattemyndigheterna och kronofogdemyndigheterna, 6,4 miljarder kr 1999. Beskattningsverksamheten står för ca 70 procent av denna summa.

12.6 Tabell. Skatteförvaltningens och exekutionsväsendets regionindelning.*

The Tax Administration's and the Enforcement Service's division into regions.

Län County	Skattemyndighet Regional Tax Authority	Kronofogdemyndighet Regional Enforcement Authority
Stockholms Gotlands	Stockholm	Stockholm
Östergötlands Jönköpings	Linköping	Jönköping
Kronobergs Kalmar Blekinge Hallands	Växjö	Kalmar
Skåne	Malmö	Malmö
Västra Götalands	Göteborg	Göteborg
Värmlands Örebro	Örebro	Karlstad
Uppsala Södermanlands Västmanlands	Västerås	Eskilstuna
Dalarnas Gävleborgs	Gävle	Gävle
Västernorrlands Jämtlands	Östersund	Härnösand
Västerbottens Norrbottens	Luleå	Umeå

*) Respektive skattemyndighet och kronofogdemyndighet namnges efter sin huvudort.
Each regional authority is named after the city where its head office is located.

12.3.2 Tullverket

Tullverket, som tidigare bestod av Generaltullstyrelsen och tolv regionala tullmyndigheter, har från den 1 juli 1999 en ny organisation. Under den centrala förvaltningen – huvudkontoret – är Tullverket indelat i sex regioner. Inom regionerna har tullverket verksamhet – förutom på huvudorterna Haparanda, Sundsvall, Stockholm, Karlshamn, Malmö och Göteborg – vid ett 40-tal platser. Tullen har ca 2 400 medarbetare.

År 1999 uppgick den sammanlagda arbetstiden till 3 710 000 timmar, vilket kan räknas om till ca 2 300 årsarbetskrafter.

12.7 Tabell.

Tullverkets personalresurser i årsarbetskrafter*, fördelning på olika processer.

The Customs service: expressed as staff years, distribution on different processes.

	1997	1998	1999
Effektiv handel (Effective trade)	919	931	811
Gränsskydd (Frontier protection)	669	670	702
Övriga processer (Other processes)	769	789	806
Summa (Total)	2 357	2 391	2 319

* 1 årsarbetskraft (staff year) = 1.600 timmar (workhours).

Tid för gemensam adm m.m. har fördelats på verksamhetsgrenarna.

Källa: Tullverkets årsredovisning 1999. Omräkning till årsarbetskrafter av RSV.

En av Tullverkets viktigaste uppgifter är att ta in tullar, skatter och andra avgifter. Verksamhetsgrenen upp-börd, som närmast motsvarar det beskattningsarbete som utförs inom skatteförvaltningen, har till mål att effektivt fastställa och uppbära tullar, mervärdesskatt och andra skatter samt avgifter.

Tullgränserna har flyttats i och med Sveriges inträde i EU. Betalningarna till Tullverket vid handel med "tredje land" (länder utanför EU) uppgår till ca 40 miljarder. Huvuddelen av moms och andra skatter inlevereras till den svenska staten medan tullavgifterna i huvudsak går till EU.

12.8 Tabell.

Betalningar till Tullverket, mkr.

Revenue collected by Customs, MSEK.

	1996	1997	1998	1999
Moms (VAT)	34 115	38 017	38 122	37 107
Tullmedel (Customs duties)	3 113	3 490	3 291	3 123
Övriga avgifter och skatter (Other taxes and duties)	185	309	356	309
Medel för andra myndigheters räkning (Other revenue)	827	855	66	82
Summa (Total)	38 240	42 671	41 835	40 621

Källa: Tullverkets årsredovisning 1999.

12.3.3 Tingsrätterna som beskattningsmyndigheter

Tingsrätterna utför administrativa beskattningsuppgifter när det gäller uttag av stämpelskatt vid fastighetsöverlåtelse m.m. samt beslut om arvsskatt när bouppteckningar registreras.

Vad gäller stämpelskatt medverkar tingsrätterna i egenskap av inskrivningsmyndigheter och beviljar lagfarter. Då registreras de köpeskillingar som ligger till grund för skatten. Själva lagfartshandlingen utfärdas av Lantmäteriverket som också redovisar skatten. Betalning sker i allmänhet genom postförskott.

Arvsskatten baseras på bouppteckningar. År 1999 var antalet ärenden vid bouppteckningsfunktionerna ca 107 000. Den administrativa personal som arbetar med bouppteckningar vid tingsrätterna uppgick år 1999 till 161 personer (motsvarande 99 årsarbetskrafter). En stor del av personalen arbetar tidvis med andra uppgifter inom tingsrätten. De juristresurser som utnyttjas för granskning av bouppteckningar uppgick 1999 till ca 42 årsarbetskrafter.

Från och med den 1 juli 2001 kommer bouppteckningsverksamheten att föras över från domstolsväsendet till skatteförvaltningen.

12.3.4 Övriga myndigheter

Vägförskatt betalas till Vägverket som också svarar för bilregistret. Riksskatteverket är dock central förvaltningsmyndighet och Skattemyndigheten i Örebro är beskattningsmyndighet.

Ekonomistyrningsverket, som inrättades den 1 juli 1998 genom en utbrytning av vissa av de uppgifter som tidigare ankommit på Riksrevisionsverket, medverkar i skattesystemet genom att svara för riksbokföringen, som omfattar statens inkomster och utgifter. Ekonomistyrningsverket gör också prognoser över statens inkomster.

12.4 Rättsväsendet och skatterna¹

Bortsett från tingsrätternas administration av arvsskatt så avser rättsväsendets hantering av skatter dels tvister vid de allmänna förvaltningsdomstolarna (länsrätterna, kammarrätterna och regeringsrätten), dels skattebrott (polis, åklagare, tingsrätterna, hovrätterna, högsta domstolen samt kriminalvården).

12.4.1 Överklaganden

Om en skattebetalare är missnöjd med skattemyndighetens beslut om taxeringen är den normala gången att han begär omprövning hos myndigheten. Om skattemyndigheten inte ändrar sitt beslut kan han överklaga till länsrätten och därefter till kammarrätten. I sista hand finns möjligheten att begära prövningstillstånd hos regeringsrätten.

Skattemyndigheten kan naturligt nog inte överklaga sina egna beslut, men RSV kan överklaga skattemyndighetens beslut. Går länsrättens beslut skattemyndigheten emot kan skattemyndigheten överklaga hos kammarrätt. RSV kan begära prövningstillstånd hos regeringsrätten på samma sätt som den skattskyldige.

Den skattskyldige har också möjlighet att få en rättsfråga bedömd i förväg genom s.k. förhandsbesked. Då vänder man sig till Skatterättsnämnden, som är en fristående myndighet, men vars kanslifunktioner sköts av RSV. Förhandsbesked kan överklagas hos regeringsrätten.

12.4.2 Skattebrott

Misstänker skattemyndigheten att en skattskyldig begått skattebrott anmäler man detta till åklagarmyndigheten. Det finns sju åklagardistrikt i Sverige. Dessutom fungerar Ekobrottsmyndigheten (EBM) som en åklagarmyndighet som specialiserat sig på ekonomisk brottslighet, dit skattebrott räknas.

Åklagarna leder sedan utredningen, som normalt utförs av polisen. På EBM finns poliser som arbetar med ekonomisk brottslighet. Under 1998 har också skattebrottsenheter inrättats vid skattemyndigheterna, där utredare arbetar med skattebrottsutredningar under åklagares ledning.

Liksom för andra brott är första instans tingsrätten, vars beslut kan överklagas till hovrätten. Högsta instans är Högsta Domstolen.

När personer döms till fängelse för skattebrott kommer också kriminalvården med i bilden.

12.5 Vad kostar skatteadministrationen?

Skatter påverkar ekonomin på flera sätt. Bortser man från skatternas inverkan på utbud och efterfrågan i ekonomin kan den administrativa börda som skattesystemet lägger på skattebetalare, uppgiftslämnare och myndigheter delas upp på

- administrationskostnader (statliga myndigheter)
- fullgörandekostnader (skattebetalare och uppgiftslämnare) och

Skattesystemets *administrationskostnader* motsvarar statens förvaltningsutgifter för beskattningen, varav merparten belöper på skatteförvaltningen. I samband med utvärderingen av skattereformen beräknades dessa administrationskostnader år 1992 till 4,7 miljarder kr, varav 85 procent (4,0 miljarder kr) belöpte på skatteförvaltningen och 7 procent på kronofogdemyndigheterna. Det motsvarade då ca 0,5 procent av skatteinkomsterna. *Fullgörandekostnaderna* beräknades i detta sammanhang till 9,3 miljarder kr, vilket motsvarade ca 1% av skatteinkomsterna.

12.9 Tabell.

Skattesystemets administrationskostnader år 1992, mkr och procent.

Administration costs of the tax system in 1992, MSEK and percent.

	Mkr MSEK	Procent Percent
Skatteadministrationen		
Skatteförvaltningen, exkl. folkbokföring och fast. tax. (The Tax Administration, pop. registration excl.)	4 009	85
Tullväsendet (moms o punktskatter) (Customs, [VAT and excise duties])	100	2
Kronofogdemyndigheterna (The Enforcement Authorities)	320	7
Rättsväsendet		0
Förvaltningsdomstolar (Administrative courts)	175	4
Polisväsendet (Police)	45	1
Åklagarväsendet (Public Prosecution Authorities)	30	1
Allmänna domstolar (General Courts)	27	1
Kriminalvård (Prison Service)	15	0
Summa (Total)	4 721	100

Källa: Malmer, H, Persson, A., Tengblad, Å., Århundredets skattereform. Effekter på skattesystemets driftskostnader, skatteplanering och skattefusk, Fritzes 1994.

1) Till Rättsväsendet räknas egentligen också kronofogdemyndigheterna (jfr utgiftsområde 4 i statsbudgeten). Indrivning av skatter är emellertid en uppgift som i de flesta länder utförs av skattemyndigheterna själva. Det är därför rimligt att här betrakta den som en funktion som ingår i skatteadministrationen.

Ingen ny beräkning av motsvarande omfattning har gjorts sedan 1992. Det mesta tyder dock på att administrationskostnaderna i reala termer har minskat. Vad gäller övriga myndigheter har Tullverkets befattning med moms och punktskatter minskat sedan EU-inträdet 1995. Vidare har antalet skattemål i hos förvaltningsdomstolarna minskat påtagligt sedan början av 1990-talet, främst på grund av införandet av nuvarande mycket vidsträckt överprövningsrätt för skattemyndigheterna. Polisens, åklagarväsendets, de allmänna domstolarnas och kriminalvårdens kostnader är marginella i sammanhanget, men inte heller här har det skett någon ökning av ärendevolymen som skulle kunna påverka den allmänna tendensen.

Källor och lästips

Ytterligare information om skatteadministrationens organisation, arbetsuppgifter, prestationer, bemanning och kostnader kan inhämtas ur årsredovisningarna som lämnas av alla statliga myndigheter senast 1 mars varje år och andra publikationer som är specifika för respektive myndighet.

Årsredovisning för skatteförvaltningen och exekutionsväsendet (RSV 165), har utkommit sedan budgetåret 1993/94. Dessutom utkommer årligen **Riksskatteverkets verksamhetsberättelse** (RSV 100), som på ett lätt-tillgängligt sätt sammanfattar en del av innehållet i

årsredovisningen. En tredje årspublicering som kan nämnas i detta sammanhang är **Kronofogdemyndigheternas verksamhet** (RSV 914), som innehåller verksamhetsstatistik för exekutionsväsendet. **Riksskatteverket, Organisation och uppgifter** (RSV 116) är en detaljerad beskrivning av vilka arbetsuppgifter som åligger verkets olika avdelningar och enheter.

Ytterligare information om skatteförvaltningen och exekutionsverket kan hämtas från Riksskatteverkets hemsida (www.rsv.se). Information om tullen finns på Tullverkets hemsida (www.tullverket.se).

Först under 1928 blev det möjligt att betala sina kronoutskylder (statliga skatter) via postgiro. Tidigare hade all betalning måst ske kontant på uppördsstämman.